

25e Jaargang nr. 1 December 2010

DiaToon

JUBILEUMNUMMER 25 jaar

KLEURRIJK

INFOBLAD VOOR DE AV-MAKER-

Diatoon en Sociale media

*S*ander van Hulsenbeek

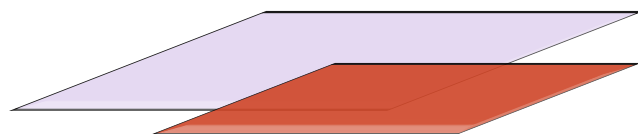
Achter de schermen bij:

*P*iet Huijgens

Beeldverhoudingen

*J*an Roeleveld

UITGAVE: STICHTING DIATOON

“HET IS MAAR NET HOE JURY'S ERNAAR KIJKEN”

door Remko Dalkmann

Hilvarenbeek – Nationaal en internationaal is Piet Huijgens de eerste én enige die het ooit heeft aangedurft om een AV-show in te zenden naar festivals, zonder ook maar één enkel fotografisch beeld; opvallend voor een zeer getalenteerd amateurfotograaf. De dramatische stijl waarin Piet gewoonlijk maatschappelijke thema's uitwerkt, is bijna literair en geeft zijn werk een duidelijke eigen identiteit. Bij de afgelopen editie van de Nationale AV-Wedstrijd viel hij eindelijk ook in de prijzen bij de NVG; en hoe! De jury beoordeelde 'If you leave me now' slechts één puntje minder dan Grote Prijswinnaar Jan Roeleveld. In het buitenland oogst Piets oeuvre nog meer succes dan binnen de landsgrenzen; hij verdiende er in 2009 zijn felbegeerde AV AFIAP (Artiste FIAP Audiovisueel) mee en won als enige Nederlander ook al eens een gouden FIAP-medaille met een AV serie.

Titels

Kent u de titels nog? 'Requiem', 'Nightmare', 'She's a Rainbow', 'Black White', 'I cried for you', 'Etalagepop', 'Verboden Liefde', 'Deliver me', 'If you leave me now'.

„Veel series hebben trouwens vertaalde titels, zoals 'Verbotene Liebe', 'Forbidden Love' en 'Amour interdit,' merkt Piet Huijgens op, terwijl hij aan het begin van ons gesprek een lijst overlegt. „De geprojecteerde teksten waar ik een serie graag mee begin om de kijker een leidraad te geven, moeten natuurlijk ook worden vertaald. Voor de Engelse teksten ken ik gelukkig een Nederlandse mevrouw die al dertig jaar in Engeland woont en me helpt om de puntjes op de i te zetten. Voor de Franse vertalingen maak ik gebruik van de taalvaardigheid van een lerares Frans.”

Fiap

Vertalen is nodig voor inzending van zijn werk naar de internationale salons van de FIAP, de

overkoepelende organisatie van de nationale fotobonden (Fédération Internationale de l'Art Photographique; <http://www.fiap.net>). Piet vertelt daarover: „Als je inzending bij de beste helft hoort en geaccepteerd wordt, krijg je een punt; heb je genoeg punten, dan verdien je de titel AV AFIAP en krijg je het felbegeerde speldje. Ik heb inmiddels 21 FIAP-acceptaties, waarvan 1 gouden medaille en 5 Mention d'Honneur linten en verschillende Awards.

Vorig jaar heb ik mijn AV AFIAP-titel aangevraagd; net als André Hartensveld en Henk-Jan de Weert trouwens. Het is een kwestie van insturen en laten beoordelen. Ik heb meegedaan in Engeland, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, Polen, Roemenië en Australië; en toen het Supercircuit Diaporama nog in Rijen was, ook in Nederland. Dat laatste is helaas ter ziele gegaan door gebrek aan publieke belangstelling. Ik schat dat wereldwijd de afgelopen tien jaar maar

Requiem

zo'n honderd vooraanstaande 'diamakers' regelmatig meedoen."

Jury's

„Het is bijzonder om te merken dat series heel hoog in de top van het ene land terecht kunnen komen en het ergens anders helemaal niet goed doen," schetst Piet. „'Black White' won de tweede prijs in Australië, de vierde in Engeland en stond in de top tien in Noord-Frankrijk, maar werd in Zuid-Frankrijk en Franstalig Zwitserland nieteensgeaccepteerd. Een kwestie van smaak, en wellicht speelt ook wel mee dat de Franstalige jury's misschien geen woord verstonen van de songtekst van de Georgisch-Britse zangeres Katie Melua. 'I cried for you' vind ik zelf een van mijn beste series, qua beeld, en door de bijzonder ontroerende soundtrack; maar hij heeft op festivals heel slecht gescoord. En mijn tweede inzending naar de Nationale Wedstrijden vond ik zelf sterker dan 'If you Leave me now', waar ik die eerste prijs mee heb gewonnen. Maar ik geef direct toe dat 'Deliver me' mijn moeilijkst begrijpbare serie is over iemand die krankzinnig wordt van verdriet. Het is maar net hoe jury's ernaar kijken; en dat doet iedereen op zijn eigen manier. Ik heb trouwens het gevoel dat de Engelse smaak wat dichterbij ons staat dan de Franse."

Sociale gebeuren

Het opmerkelijke van de FIAP-salons is ook dat veel deelnemers elkaar niet kennen; daarvoor zijn de afstanden vaak te groot. „Ik heb indertijd in Rijen wel een paar mensen ontmoet, maar telde toen als nieuwkomer nog niet echt mee," herinnert Piet zich. Bescheiden, want door de gouden FIAP medaille die hij daar won met 'Requiem', werd zijn naam ook in dat kringetje gevestigd.

„Het sociale gebeuren rondom de festivals en de gespreksgroepen in Nederland is voor mij minstens net zo belangrijk," geeft hij aan. „Daarom ga ik elke donderdag naar de clubavonden van Fotogroep FoMo in Oisterwijk, waar ik tevens bestuurslid ben. Vijf avonden komen we bij elkaar met de regionale AV werkgroep 1592, een werkgroep voor AV van de Fotobond Brabant West.

Met de landelijke gespreksgroep AV van de Fotobond, AV Creatief, de Stumpfl Gebruikers Groep en de diverse festivals, schat ik bovendien jaarlijks zo'n vijftien zaterdagen onder de pannen te zijn."

Piet leert heel veel van het kijken naar series van anderen: „Soms zie ik dingen hoe ik het ook wil aanpakken; of – heel belangrijk – zo juist niet. Dankzij de gezonde sfeer in al deze groepen kunnen we elkaar zeggen wat we goed of fout vinden aan een serie; zonder elkaar daarbij te kwetsen. Het zijn gelukkig

geen kritiekloze kijksessies. Daardoor ga je vanzelf kritischer kijken en verbeter je ook je zelfkritiek." Zelf kan Piet heel goed met kritiek omgaan: „Ik haal de goede leerpunten eruit en schudt de rest van me af. Het is echt niet zo dat ik 's nachts niet kan slapen omdat ik slecht commentaar heb gehad."

Techniek

Piet houdt weliswaar vooral van de inhoudelijke discussie, maar heeft ook de techniek goed in de vingers. „Techniek is en blijft een hulpmiddel," beseft hij maar al te goed. „Ik zie in series af en toe bewegingen waarvan je zegt: niet doen! Ook vind ik het jammer dat er op dit moment bij digitale projectie veel minder aandacht is voor het derde beeld. En als je geen verstand hebt van Photoshop, blijf dan liever van je beelden af, want ik zie tegenwoordig zo veel onnatuurlijke kleuren en verscherpte foto's. Dat is eigenlijk jammer, als de originelen beter zijn. De huidige generatie camera's is gewoon goed. Uiteraard begint dat bij het profileren van je monitor; maar dat is niet genoeg. Voor de avonden in het land heb ik een menu gemaakt van waaruit ik mijn Exe-presentaties opstart. Vanuit dat menu projecteer ik vooraf ook een handige kleurenkaart met grijsbalk die ik van internet heb gedownload en regel de kleuren en contrasten van de beamer bij. Het kan er op je monitor immers best aardig uitzien en toch heel anders uit de beamer komen."

Originele ideeën

„Ik vind het proces om een serie te maken net zo leuk als het vertonen van een serie die klaar is," vervolgt Piet. „Soms gaat er meer werk zitten in de voorbereiding dan in de eigenlijke uitvoering. Het begint bij originele ideeën. Hoewel ik altijd wel enkele ideeën in mijn hoofd heb om ooit uit te werken, zeg ik eerlijk dat ik hooguit twee goede series per jaar maak. Ik vind het leuk om series te maken met een verhaallijn en daarvoor kies ik vaak een liedje dat me wat doet."

Piet wordt enthousiast: „Voordat Katie Melua doorbrak in Nederland, had onze dochter Anouk een CD van haar gedownload en toen ik die liedjes hoorde, wilde ik daar wat mee gaan doen. Ik maak gebruik van de melodie van de componist en de tekst van de zangeres en voeg daar mijn eigen creativiteit aan toe." „Ja, en als je daarna dat liedje dan weer ergens hoort, zie je gewoon de hele serie terug," valt zijn vrouw Leonie bij.

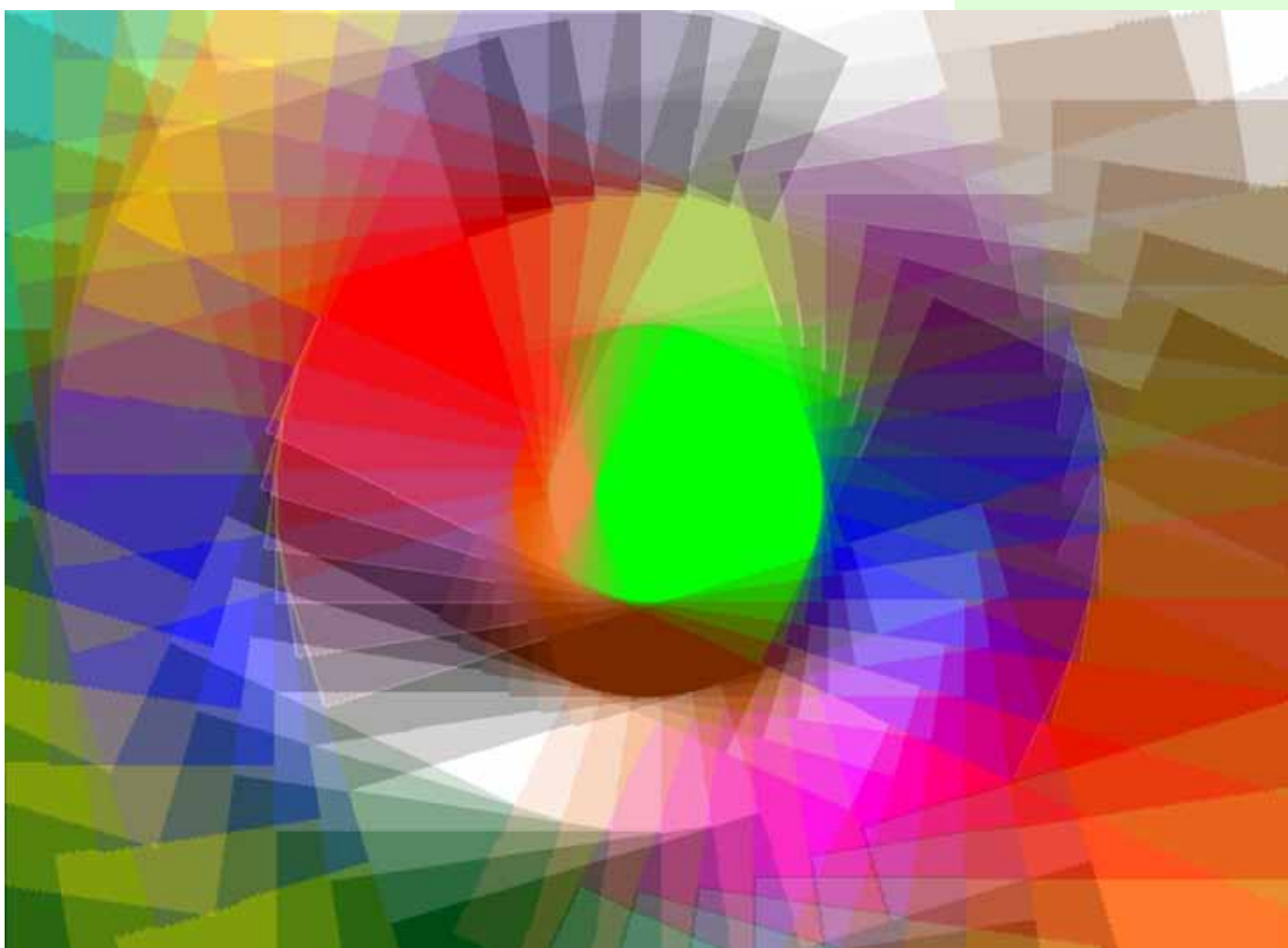
„Zoals altijd kopieerde ik het nummer naar mijn MP3-speler en vertaalde de hele tekst van 'Spider's web'," gaat Piet verder met het uitleggen van zijn werkwijze. „Mijn Engels is redelijk, maar ik krijg nóg meer gevoel bij de vertaalde tekst. Vervolgens draai ik de muziek helemaal grijs om elke nuance te voelen en stel mij er onderwijl beelden bij voor. Zet het geluid van een film op televisie maar eens uit om te horen hoe belangrijk de muziek is; zonder geluid blijft er niets

Nightmare

She a Rainbow

Black and White

over. Gevoel krijgen bij de muziek is voor mij dus heel belangrijk. De beeldideeën die daarbij in mijn hoofd opkomen noteer ik in een eenvoudig draaiboek met hoofdstukjes. Aan de hand daarvan ga ik fotograferen, de beelden bewerken, programmeren en klaar. Ik laat de serie drie maanden liggen en kijk hem dan nog een keer na op kleine technische onvolkomenheden zoals overvloeiers en dipjes en dan is het klaar.”

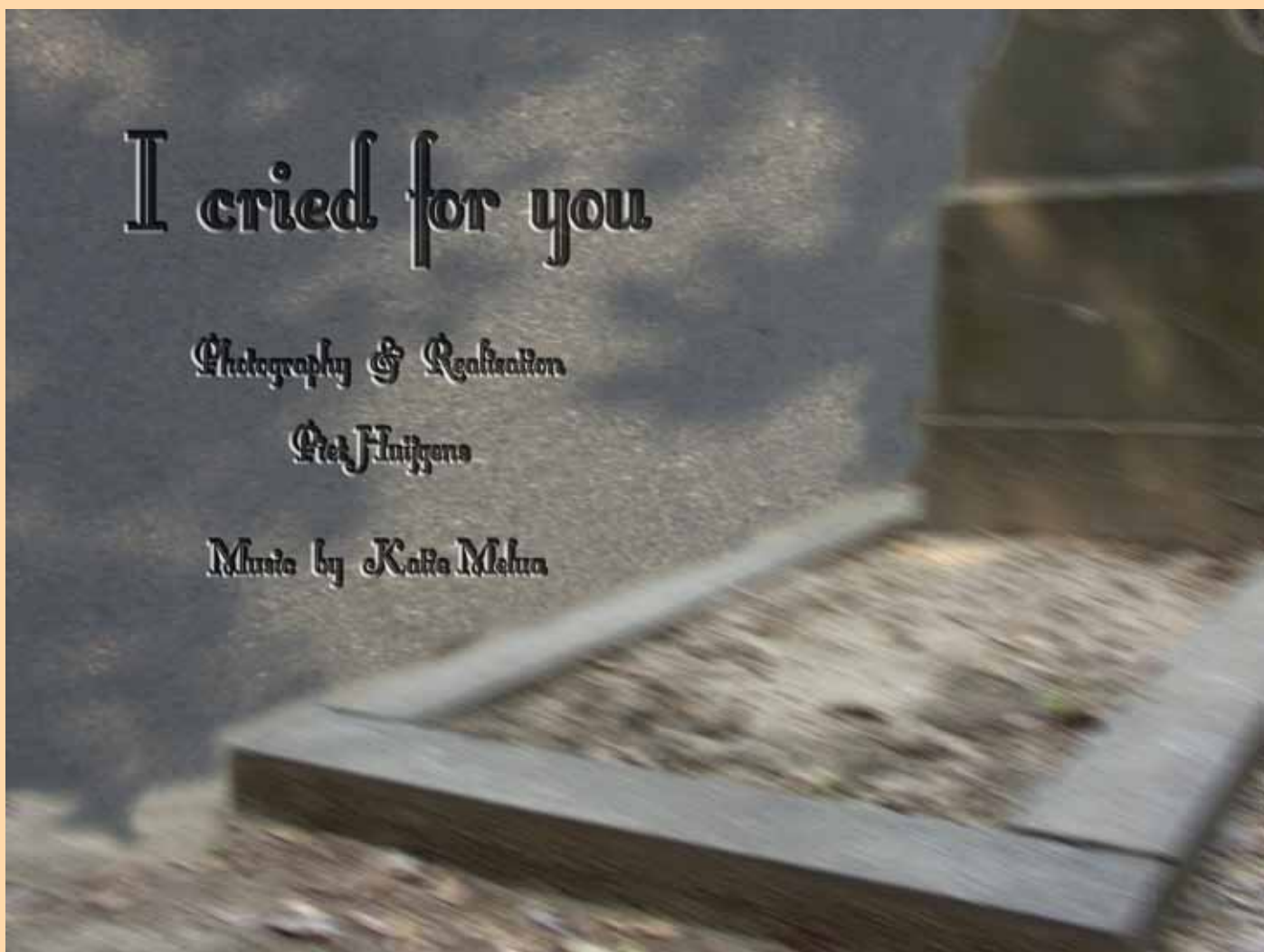
Indringend drama

„Ook bij Black White was ik bezig met het visualiseren van de fotografische beelden; dit erin, en dat erin, en dat; maar ik vroeg me op een gegeven moment af of ik niet te ver aan het zoeken was. Dankzij de nieuwe mogelijkheden van digitale projectie zag ik ook een paar bewegingen, lijnen en vlakken in mijn hoofd en dacht opeens: dat moet ik uitwerken, helemaal zonder foto's. Toen ik Black White klaar had, werd 'Spider's web' een hit. Met deze serie zonder foto's haalde ik mijn meeste FIAP-acceptaties: zeven.”

Piet probeert gevoelens bij mensen naar boven te halen. Zijn werk is daardoor nooit echt kabbelende, lichte kost en wordt niet

altijd begrepen. Voor anderen zijn zijn series soms zó indringend, dat ze geëmotioneerd raken, doordat zij iets vergelijkbaars hebben meegemaakt. „Het is prachtig als je dingen kunt gebruiken die uit het leven gegrepen zijn,” vindt Piet. Hij snijdt daarom allerhande sociale en maatschappelijke thema's aan. Terwijl we samen het lijstje met zijn series aflopen, noteer ik thema's zoals: nachtmerries, waardeoordelen en racisme, oorlog, religie, overspel, relatiebreuk, rouwverwerking en krankzinnigheid van verdriet.

Piet zelf wijst 'Verboden Liefde' aan als een van zijn allerbeste werken, een donkere zwartwitserie (om het drama te vergroten) met versterkende maffiamuziek van de speelfilm 'The Godfather'. Het is net een korte speelfilm met stilstaande beelden. Piet kon de onvolkomenheden in het beeld 'wegshoppen' om de serie tijdloos te maken. „Oh, daar speel ik ook nog in mee,” valt Leonie Huijgens bij. Terwijl Piet even naar het toilet gaat, verklapt ze: „Ik moest een man spelen die als een schim door de nachtelijke straatjes van Heusden snelde en op weg was naar zijn verboden liefde. Het was heel

Etalage pop

leuk om te doen. Het is ook heel spannend geworden, een soort Bonny & Clyde-sfeer. En op het laatst word ik doodgeschoten en buigen er twee gesluierde dames van de fotoclub over mijn lichaam heen." Ze lacht het drama hartelijk weg. Deze serie met de Franse vertaling "Amour interdit" heeft op AV festivals in Frankrijk onlangs twee prijzen in de wacht weten te slepen.

Keerpunt

In 'Etalagepop' houdt Piet de materialistische wereld een kritische spiegel voor. En hij laat ook zien dat veel maatschappelijke problemen van alle tijden zijn: „De song She's a Rainbow van de Rolling Stones komt uit de Flower Power-tijd, maar past prima bij de beelden van de bontgeverfde dreadlocks van Wendy, veertig jaar later. En hetzelfde geldt voor 'If You Leave me now', gemaakt op het gelijknamige nummer van Chicago uit de jaren zeventig; en nog steeds actueel." Wat er wel veranderde met 'She's a Rainbow' waren de technieken waarmee Piet zijn series creëerde. Piet hoefde voortaan geen dia's meer te dupliceren om in te sturen naar de FIAP. „She's a Rainbow was mijn laatste analoge serie," geeft hij aan. „Ik had hem net af en toen ik van vakantie terug kwam hoorde ik dat je niet meer analoog kon insturen naar de FIAP-salons. Dat was in 2005, voor velen het jaar van het grote

keerpunt. Sindsdien werk ik digitaal. Ik heb al mijn shows inmiddels gedigitaliseerd en daar een compleet avondprogramma van samengesteld. Maar ik heb bewust niets aan die oude series willen veranderen."

Renaissance

„Tja, en hoe zal het met onze hobby verder gaan?" vraagt hij zich mijmerend af, terwijl we aan de lunchtafel zitten en Leonie ons een heerlijke kom tomatensoep met broodjes heeft voorgezet. Hoewel er een heuse Renaissance aan de gang lijkt te zijn –de afgelopen nationale wedstrijden telden meer inzendingen dan ooit – klinkt Piet niet erg optimistisch: „Je kunt natuurlijk heel moeilijk in de toekomst kijken, maar ik verwacht dat onze hobby het in de toekomst niet gaat redden," voorspelt hij. „De videowereld heeft al een enorme klap gehad. Toen ik in de jaren zeventig en tachtig zelf ook nog filmde, had elke plaats in Nederland wel een filmclub. Dat werden videoclubs en er zijn er niet veel overgebleven. Mij valt op dat de nieuwe aanwas een zekere leeftijd heeft, en dat die soms al een behoorlijke achterstand hebben op bijvoorbeeld het gebied van Photoshop en Wings Platinum."

„Ook begrijp ik heel goed waarom er in ons eigen wereldje mensen zijn afgehaakt die bijvoorbeeld nog nooit op een computer hadden gewerkt. Digitaal hebben we er veel

mogelijkheden bij gekregen, maar ik heb ook gemerkt dat het er daardoor niet eenvoudiger op is geworden, dat je veel technische kennis moet bijhouden en dat het allemaal nóg meer tijd gaat kosten. Niet iedereen kan het meer opbrengen om die stap te zetten. Daarom vind ik de technische ondersteuning van de Stumpfl Gebruikers Groep zo belangrijk. Ik steek er altijd weer kleine dingetjes op die ik in mijn eigen series kan gebruiken."

Jonge aanwas

„Jammer dat er zo weinig jonge aanwas is. En dat terwijl er veel meer mensen bezig zijn met fotografisch beeld, dan met video. Jongeren voelen zich niet aangetrokken tot deze hobby en ik denk dat onze hobby er over twintig of vijfentwintig jaar misschien helemaal niet meer is. De huidige jeugd gaat heel anders met beeld om, heeft een hele vluchtige beeldbeleving. Zij pakken gewoon even hun mobieltje en wij willen een mooie foto maken en een serie die ons hele leven meegaat."

„Ik heb er wel eens aan gedacht om een paar shows op internet te zetten. Maar ik heb zelf gemerkt dat je niet zo gauw naar een site gaat om een paar series te downloaden en bekijken; de kwaliteit is slecht en het verveelt snel. En als ze dan op YouTube staan, tussen miljoenen andere filmpjes waar niemand naar kijkt, dan valt de originele waarde ook weg. Onze series komen het best tot uiting op een groot projectiescherm."

Suggestief

„Zelf heb ik nog steeds het idee om er iets

mee te gaan doen, maar tot dusver niet geprobeerd, vertelt Piet als ik hem vraag of hij als oud-filmer gevoelig is voor de verleiding om iets met video te gaan doen in zijn shows. Zijn shows zijn immers qua beeldverhaal eigenlijk een soort korte speelfilms op basis van stilstaand beeld en zouden zich ervoor kunnen lenen. „Subtiel gebruik van videobeelden zie ik best zitten. Mijn volgende serie kan zo maar video bevatten, maar dan moet ik wel het gevoel hebben dat video iets toevoegt. En dat heb ik op het moment nog niet gehad. Je moet er ook mee oppassen, want mensen zien zo veel televisie, dat een eenvoudig videotje niet meer bijzonder genoeg is en niet aanspreekt. Bovendien is de techniek veel moeilijker. Je moet standpunten beter plannen en rekening houden met het geluid. En je kunt de videobeelden alleen maar met dure programma's en na een hele studie echt bewerken, zoals we nu foto's kunnen bewerken."

Piet maakt als geen ander goed gebruik van de verbeeldingskracht van ons medium, dat meer ruimte overlaat voor fantasie van de kijker. Anders dan realistische videobeelden is het werk van Piet bijzonder suggestief.

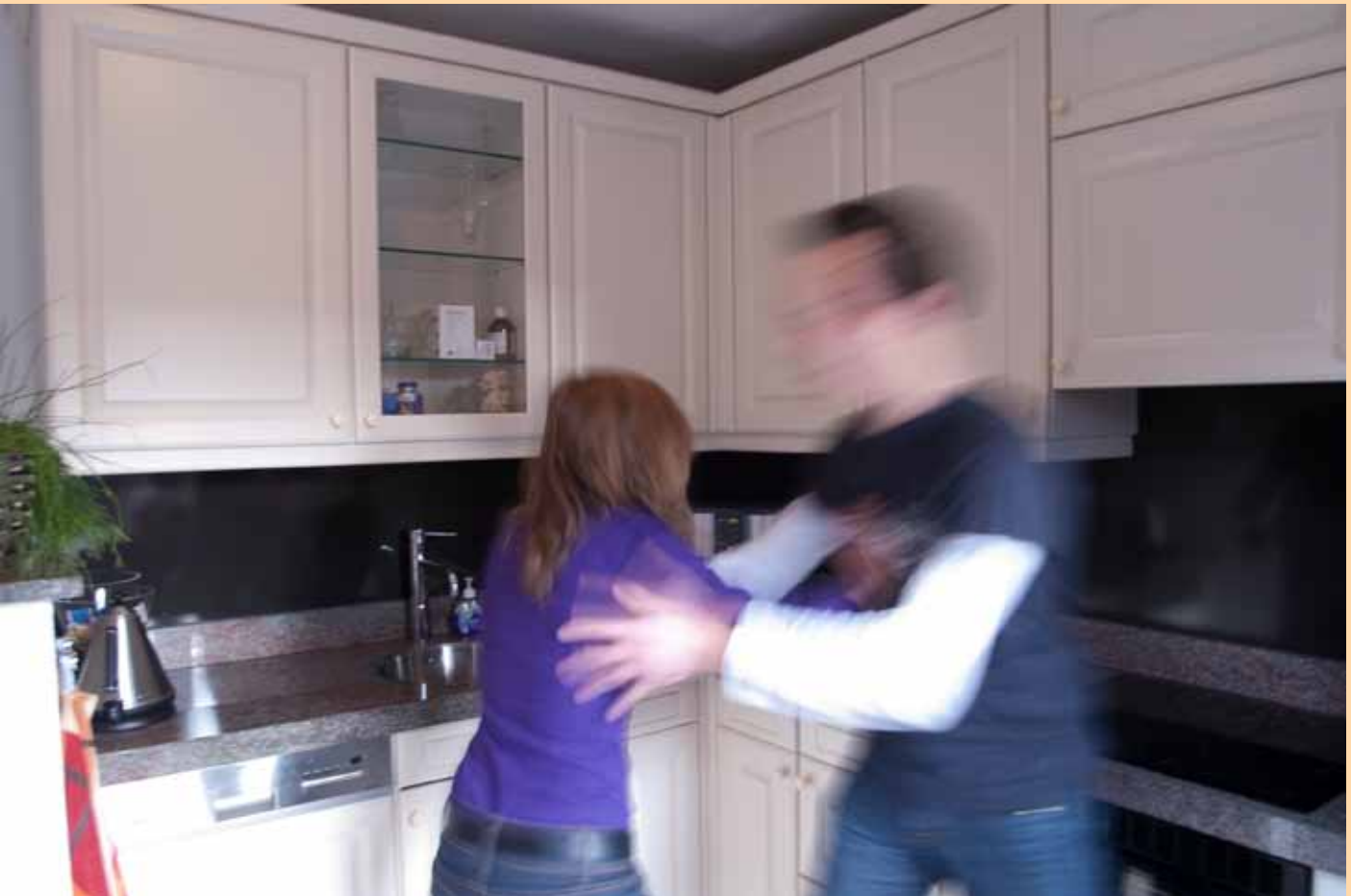
„Video laat meer de werkelijkheid zien. Met ons medium kun je in korte tijd meer laten gebeuren dan met video. Bij 'Verboden Liefde' laat ik heel veel open. Zo veel zelfs dat er wel eens mensen naar mij toekwamen en vroegen: 'Bedoel je nu dit of dat?' Nou, zeg ik dan, jij hebt zelf gelijk, want jij hebt dat eruit gehaald en het zo beleefd.

Verboden liefde

Deliver me

If you leave me now